

at man ved at gjøre den gjældende for Domstolene kunde sætte Sagen igjennem, saa skulde jeg slet ikke være kommen til Rigsdagen og have forlangt dette Beløb. Netop fordi jeg var overbevist om, at jeg ikke vilde faae Dom derfor, er det, at jeg kommer til Rigsdagen, og det vilde derfor efter min Overbeviisning slet ikke kunne nytte, om man gav denne Henviisning til Skolefondet, thi der vil jeg ikke kunne gjøre nogen Ret gjældende. Sa det var en anden Sag, dersom man havde fuld Raadighed til at kunne beslutte, hvad man vilde i saa Henseende, saa at Vedkommende skulde rette sig derefter, men de kunne jo tye til Domstolene, og nu ved en særlig Lov at ville paalægge en Commune — jeg kalder her Amtet ved Kjøbstæderne en Commune — denne lille Udgift synes jeg ikke vilde være passende; det vilde ikke, idetmindste efter min Følelse, være rigtig sømmeligt, at man, naar det maa erkjendes, at Kommunen efter den nu bestaaende Lovgivnings Bestemmelser ikke har at udrede dette Beløb, vil for et ganske særligt Tilfælde og med Hensyn til en saa lille Sum give en Lov, som siger: Du skal udrede dette Beløb. Dette er Grunden, hvorfor jeg ikke seer, at der er nogen anden Veie at gaae end den, der her er foreslaaet, nemlig, at man herfra bevilger Pensionen, thi jeg seer mig ikke istand til at skaffe den paa anden Maade. Jeg vilde ikke engang kunne anlægge Sag, thi jeg anseer det for usvarligt af Regeringen, naar den anlægger Sag i de Tilfælde, hvor det er indlysende for den, at den vil tabe; derved paabyrder den Vedkommende megen Uleilighed og Bekostning, og det er Uret. Regeringen kan ikke have videre Besvær derved, men ligeoverfor communale Autoriteter og Private maa Regeringen stæbe gaae ud fra den Anskuelse, at naar den anseer det for klart, at Sagen ikke er til at vinde ved Domstolene, bør den heller ikke foranledige nogen Sags Anlæggelse.

Winther: Sa, dersom det var aldeles klart, at man maatte tabe en Sag, som fra Regeringens Side blev anlagt mod Kommunen, saa vilde jeg give den ærede Minister Ret i, at det vilde være høist urigtigt at lade det komme dertil, og jeg skulde da ganske billige den Frem-

gangsmaade, som er brugt, men det er dette, der ikke er mig klart. Det forekommer mig, at Bordingborg Skole maa være en Communal-skole, idet Kommunen har faaet den overleveret tilligemed visse Midler til dens Underhold, og Statskassen maa ved denne Forholdsregel antages at have affundet sig med Kommunen med Hensyn til den nævnte Anstalt. Hvad der har gjort, at jeg yderligere maatte antage, at denne Skole var en communal Institution, var det, at den vedkommende Lærer er vedbleven at oppebære sine Bortpenge fra et Statsembede, uagtet han blev ansat i det nye Embede, uden at deri skete nogen Afkortning. Naar en Mand bliver ansat i et andet fastlønnet Statsembede, saa skulde hans Bortpenge enten heelt eller tildeels bortfalde, men den her omtalte Mand er, som sagt, vedbleven at nyde dem uforminskede, og det kan han godt, naar den nye Bestilling, han faaer, er et kommunalt Embede, thi da skal der ingen Afkortning finde Sted. Dersom nu altsaa Regeringen kan paastaae, at det ligefrem er en offentlig Statskole, og at Bestyreren af den har beholdt sine Bortpenge, paa Grund af at den Gage, han skulde have i Embedet, vilde opnaaes ved, at han beholdt Bortpengene, og at han dertil fik et Tilskud, saa kan jeg ikke forstaae, at Regeringen vil komme med et Forslag om en extraordinair Pension for hans Enke, thi saa vilde det jo være en given Sag, at hun skulde have Pension efter Pensionsloven af 5te Januar 1851. Er det derimod en Communal-skole, som jeg troer den maa anses for at være, saa er det jo indlysende, at hun skal have Pension af Skolefondet; men selv om man nu vil antage, at Skolen er af blandet Natur — jeg antager det nu ikke — saa kan man dog ikke nægte, at det er en offentlig Skole, at den henhører under det offentlige Skolevesen, og med Hensyn dertil staaer der jo i Loven af 8de Marts 1856 § 20, at fast ansatte Skolelærere paa Landet og i Kjøbstæderne, der have været i det offentlige Skolevesens Tjeneste i 10 Aar, ere berettigede til Pension, og senere hen i Loven bestemmes der, at denne Pension skal udredes af Skolefondet. Dette er et Par Grunde mere for mig til at antage, at det rette Sted for denne Pensions Udredelse er Skolefondet.